A Tanács indokolása: A Tanács első olvasatban kialakított (EU) 19/2016 álláspontja az 1370/2007/EK rendeletnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2016/C 430/04)

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2013. január 30-án továbbította a Tanácsnak az 1370/2007/EK rendeletnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot ([1]).

2. Ez a javaslat öt másik javaslattal együtt az úgynevezett negyedik vasúti csomag részét képezi. A tárgyalások során a javaslatokat két csoportra osztották: egy műszaki és egy piaci pillérre. Ez a javaslat a piaci pillérhez tartozik.

3. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2013. július 10-én fogadta el a javaslatra vonatkozó véleményét. A Régiók Bizottsága 2013. október 8-án fogadta el a véleményét.

4. Az Európai Parlament 2014. február 26-án fogadta el az első olvasat során kialakított véleményét.

5. A Tanács a 2015. október 8-i ülésén (Közlekedés, Távközlés és Energia) megállapodásra jutott („általános megközelítés") ([2]) a belföldi személyszállítási szolgáltatásokról szóló javaslatról.

6. A Tanács 2016. április 19-én megállapodott az Európai Parlamenttel egy kompromisszumos szövegről.

7. A Tanács 2016. szeptember 20-án politikai megállapodást ([3]) fogadott el a kompromisszumos szövegről.

8. A fenti megállapodásokra való tekintettel és a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzést követően a Tanács – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkében meghatározott rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően – a 2016. október 17-i ülésén elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját.

II. CÉL

9. A javaslat fő célja egyrészt a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások minőségének javítása azokban az esetekben, amikor ezeket a szolgáltatásokat közszolgáltatás keretében nyújtják, másrészt pedig a szolgáltatások működési hatékonyságának fokozása.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A) *Általános információk*

10. A Tanács úgy véli, hogy a vasúti személyszállítási közszolgáltatásokra irányuló közbeszerzések során a versenytárgyalási eljárást kell előnyben részesíteni. A tagállamok között azonban a vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának mérete, szerkezete és több más jellemzője tekintetében is nagy eltérések tapasztalhatók. A javaslat fő célkitűzéseinek az eredményes megvalósításához ezért – bizonyos esetekben, és meghatározott feltételek mellett – lehetővé kell tenni a versenytárgyalási eljárás elvétől való eltéréseket, azaz a szerződések közvetlen odaítélését.

B) *Egyéb lényeges szakpolitikai kérdések*

11. A Tanács úgy ítéli meg, hogy egy szerződésnek a szolgáltatásnyújtás teljesítése alapján történő közvetlen odaítélése indokolt lehet bizonyos feltételek mellett, mivel ez hatékonyan és eredményesen megvalósítaná ennek a javaslatnak a célkitűzéseit. Amennyiben az illetékes hatóságok biztosítani tudják az eljárás átláthatóságát, lehetővé kell tenni számukra az ilyen szerződések odaítélését. E szerződésekben a rendelettel összhangban meg kell határozni a célkitűzéseket, valamint a nyomon követésükhöz szükséges mutatókat.

([1]) HL L 315., 2007.12.3, 1. o.
([2]) Lásd: 12777/15 TRANS 317 CODEC 1308.
([3]) Lásd: 11202/16 TRANS 299 CODEC 1059.

12. Egyéb olyan esetek is vannak – például szükséghelyzetek, alacsony értékű szerződések vagy a versenytárgyalási eljárás útján történő szerződés-odaítélések közötti átmeneti helyzetek –, amikor a szerződések közvetlen odaítélése megfelelő megoldást jelent, ezért ezt bizonyos feltételek mellett lehetővé kellene tenni.

13. Ezen túlmenően egyes szerződések, amelyeket az illetékes hatóságok vasúti társaságokkal kötöttek vasúti személyszállítási szolgáltatások nyújtásáról, jelenleg is hatályban vannak. Ésszerű átmeneti időszakra van ezért szükség a jogbiztonság biztosításához, hogy elkerülhető legyen a szerződések megsértése, illetve az, hogy kártérítést kelljen fizetni azok korai felmondása miatt.

14. A személyszállítási szolgáltatások nyújtásához szükséges a vasúti járművekhez való megfelelő hozzáférés, biztosítandó a tisztességes versenyt. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a piacukon rendelkezésre állnak-e vasúti járművek. Célszerű lenne lehetővé tenni számukra, hogy az állami támogatásra vonatkozó szabályok tiszteletben tartása mellett szükség esetén intézkedéseket hozzanak a vasúti járművek beszerzésének megkönnyítésére.

IV. **ÖSSZEGZÉS**

15. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament által – a Bizottság segítségével – elfogadott kompromisszumot.

16. Ezt a kompromisszumot az Európai Parlament Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottságának elnöke az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész) elnökének írt 2016. július 13-i levelében megerősítette.

17. A Tanács álláspontjában teljes mértékben figyelembe veszi a Bizottság javaslatát és az Európai Parlament által első olvasatban javasolt módosításokat. A Tanács következésképpen úgy véli, hogy az első olvasatban elfogadott álláspontja jelentős előrelépést jelent a vasúti személyszállítási szolgáltatások minőségének és hatékonyságának javítása terén.